

HİNDUTVA GÖLGESİ ALTINDA HİNDİSTAN VE MÜSLÜMANLAR

MEHMET AYAYDIN

Ayaydın, Mehmet. "Hindutva Gölgesi Altında Hindistan ve Müslümanlar". İNSAMER Analiz. 16.02.2022.

Analiz

Hindistan toplumu birçok etnik ve dinî unsuru içinde barındıran çok kültürlü yapıyla renkli bir mozağe benzemektedir. Toplamda 36 eyalet ve özerk bölgeden oluşan Hindistan'da 22'si resmî olmak üzere 121 dil konuşulmaktadır. Resmî rakamlara göre halkın %79'u Hinduizm'e, %14,2'si İslam'a, %2,3 Hristiyanlığa, %1,7'si Sihizm'e, %0,4'ü Caynizme ve kalan %2,4'lük kesimi de farklı yerel dinlere inanmaktadır. Yazının başında bu verileri vermemizin sebebi, Hindistan'da yaşanan herhangi bir olayı ele almak ve üzerine konuşabilmek için toplumun dil ve din dağılımını bilmenin önemini vurgulamak içindir.

Hindular ile Müslümanlar arasındaki ilişkinin başlangıcı Müslümanakıncıların Hz. Muhammed'in vefatından sonra Hindistan coğrafyasına başlattığı seferlerle olmuştur. Toplumlar arası ilişkiler de çoğunlukla din ve dinî uzantılar üzerinden şekillenmiştir. Bölgenin İngiliz sömürgesinde kaldığı dönemde de toplum yine dinî meseleler üzerinden kontrol edilmiştir. İngilizlerden bağımsızlığın kazanılmasından sonra da Hindistan coğrafyasında yaşayan halklar, kendi devletlerini yine din üzerinden kurmuşlardır. 1947 yılında kazanılan bağımsızlığın ardından Müslüman nüfusun büyük bölümü "iki millet" teorisine göre

Müslümanlar için kurulan Pakistan'a, Pakistan topraklarındaki Hindular da Hindistan'a göç etmek zorunda kalmıştır.

Yakın dönemde Hindistan'da yaşanan toplumsal olayların altında da yine büyük oranda dinî farklılıklardan kaynaklanan krizler yatmaktadır. Gandhi ve Javaharlal Nehru'nun tasarlayıp kurduğu Hindistan seküler, çoğulcu ve demokratik bir yapıya sahipti; fakat Gandhi'nin de suikasta uğramasına neden olan Hindutva ideolojisi, Hindistan'da Müslümanları ötekileştirerek toplumsal bir bölünmeye yol açtı. Adını Gandhi suikastı ile duyuran bu ideoloji, daha sonra Babri Mescid saldırısı ve Gucerat Katliamı'yla ülkenin gündemine oturdu. 2014 yılında da Hindutva ideolojinin siyasi ayağı olan BJP (Hindistan Halk Partisi) iktidara geldi. 2014'e kadar Müslümanlara karşı örgütsel bir şekilde gerçekleştirilen ötekileştirme ve şiddet eylemleri, BJP'nin iktidara gelmesiyle artık hükümetin aygıt ve organlarıyla yapılmaya başlandı. BJP iktidarı ile birlikte devletin imkânlarını kullanmaya başlayan milliyetçiler, Hindutva ideolojisinin toplumda hızla kök salmasını sağladı. 2014 yılından sonra hükümetin etkisi en basitinden sokaklarda değişen tabelalarda görüldü. Yollardaki tabelalardan Müslümanların genelinin konuştuğu Urduca dilinde yazılmış ifadeler kaldırıldı. İlk başlarda bu küçük değişiklikler klasik bir milliyetçilik refleksi olarak algılansa da ötekileştirme ve şiddet olayları her geçen yıl artarak devam etti.

Özellikle 2019 yılındaki seçimde büyük bir zafer kazanan Narendra Modi ve partisi BJP, daha da radikalleşmeye başladı. Hükümet öncelikle CAA (Vatandaşlık Değişikliği Yasası) ve NRC (Ulusal Vatandaş Kaydı) yasalarını çıkardı. Bu yasalarla özellikle önceki yıllarda farklı ülkelerden farklı sebeplerle Hindistan'a gelen ve vatandaşlık hakkı elde eden/etmek üzere olan Müslümanlar hedeflendi. Din, CAA ile Hindistan'da vatandaşlık elde etmenin temel belirleyici etkeni durumuna getirildi. Modi öncesi Hindistan, kendi ülkesinde baskı gören, hayati tehlike içerisinde olan yahut dinini yaşamakta özgürlüğü kısıtlanan herkese kapılarını açıyor ve vatandaşlık hakkı tanıyordu; fakat CAA ile Müslümanların bu haktan yararlanması engellendi. CAA, sadece Hindu, Sih, Caynist ve bölgedeki yerel dinlere mensup kişilerin yararlanabileceği bir hak olarak yeniden tanımlandı. NRC ise 1950'lerden itibaren özellikle Bangladeş'ten göçle gelen kişilere verilen vatandaşlıkların yeniden kaydını hedefleyen bir yasaydı. Fakat Modi hükümetinin yaptığı ince değişikliklerle NRC, bağımsızlıktan sonra göç etmiş ve uzun yıllardır Hindistan'da yaşayan Müslümanların vatandaşlıklarının düşürülmesinin önünü açtı. 2019 yılında Müslümanlar aleyhine gerçekleşen bir diğer gelişme ise, Keşmir'in özel statüsünü garanti altına alan 370. Madde'nin değiştirilmesi oldu. Hindistan devletinin 1950'li yıllarda Keşmir'deki Müslüman halkla yaptığı anlaşma, bir bakıma Keşmir'e

kültürel ve siyasi anlamda özel bir statü tanıyordu. Keşmir'e tanınan bu özel statü ile Keşmir bölgesinin nüfus popülasyonu ve kendine has bölgesel yapısı korunuyordu. Verilen bu özel statüye göre Keşmir'e yerleşme, Keşmir'den arsa satın alma, Keşmir eyaletine memur olarak atanma gibi tüm iç meselelere yönelik kararlar ve haklar Keşmirli'lere aitti. Bunun yanında Cammu ve Keşmir vatandaşı olmayan hiç kimse hiçbir şekilde Keşmir'de yerleşim hakkı elde edemiyordu. Bu ayrıcalık da Keşmir'deki nüfus dengesinin korunmasına ve Hindistan-Pakistan arasında Keşmir için yapılacak herhangi bir plebisit durumunda Müslüman nüfusun kendi kaderini tayin etme hakkını korumasına imkân sağlıyordu. Fakat Hindistan toprakları içerisinde böyle bir bölgenin varlığı, iktidardaki aşırı milliyetçi BJP yönetimini rahatsız ediyordu. Bu sebeple bölgedeki Hindu nüfusun artmasına engel olduğu düşünülen 370. Madde kaldırıldı ve Keşmirli'lilerin hakları ellerinden alındı. Bölge uzmanları bu süreçten sonra İsrail'in Filistin'de uyguladığı yerel yerleşimcileri -ya satın alarak ya da zorlayarak- evlerinden çıkartma politikasının bir benzerinin BJP hükümeti tarafından Keşmir'de uygulanacağını öngörmekte.

2019 yılında Müslümanlar aleyhine gelişen hükümet kaynaklı bir diğer olay ise Babri Mescid saldırısıyla ilgili Yüksek Mahkeme'nin verdiği karar oldu. 1992 yılında Hindu milliyetçiler, Babür Şah'ın

Tanrı Rama'nın tapınağını yıkıp yerine Babri Mescid'i inşa ettirdiği iddiası üzerinden yoğun bir propaganda başlattı. Kopan bu yaygara sonucu, eline balta ve kazma alan binlerce milliyetçi fanatik, mescidi harabeye çevirdi. 2019 yılında neticelenen bu davada Yüksek Mahkeme'nin kararı, yıkılan mescidin yerine Tanrı Rama Tapınağı'nın tekrardan inşa ettirilmesi yönünde oldu. 2019'daki bu gelişmelerin ardından 2020 yılı Hindistanlı Müslümanlar için kanlı başladı. Güvenlik güçleri ve Hindutva ideolojisinin toplumsal örgütlenme ayağını oluşturan RSS (Ulusal Gönüllü Örgütü), CAA yasasındaki değişikliği protesto eden Müslümanları bastırmak için şiddete başvurdu. Altı gün süren olaylarda 53 kişi hayatını kaybetti, 200 kişi yaralandı, 2.000'den fazla kişi de tutuklandı.

2020 Şubat'ından itibaren etkisini gösteren Covid-19 salgını, hükümetin dikkatini Müslümanlardan çekse de RSS gibi yapıların Müslümanlar aleyhine yürüttükleri faaliyetler son bulmadı. Öyle ki Hindistan'da virüsü Tebliğ Cemaati'ne mensup kişilerin bilerek yaydığı propagandası yapılarak Müslümanların Roti Jihad (Ekmek Cihadı) adında bir mücadele başlattıkları ve Hindu komşularına virüslü ekmekler ikram ederek öldürmeye çalıştıkları dahi iddia edildi. Hasılı ülkede virüsün ve yaşanan olağanüstü durumun günah keçisi durumuna düşürülen Müslümanlar, bu süreçte de diğer vatandaşlara göre daha fazla baskı ve ötekileştirmeye maruz kaldı.

Bütün bu yaşananlara ilaveten 2014'ten itibaren dillendirilen Love Jihad (Aşk Cihadı) meselesi 2020'li yıllarda tekrar gündem oldu. Hindu milliyetçiler, Müslüman erkeklerin Hindu kızların aklını çelerek onlarla evlendiklerini, böylelikle ülkedeki Müslüman nüfusu artırmaya çalıştıklarını iddia ederek yeni bir gündem oluşturmaya başladı. Bu sebeple Hindu bir kızla ilişkisi olan yahut ilişkisi olduğu tespit edilen Müslüman erkekler önce fiziksel şiddete maruz bırakıldı, ardından da öldürülmeye başlandı. Bu türden suçlamalar ve şiddet olayları, ülkede Müslümanların en sık karşılaştıkları durumlardan biri hâlini aldı. Ülkede bu olaylar yaşanırken her konuşmasında Müslümanları hedef alan Uttar Pradeş eyaleti başbakanı Yodi Adityanath, Aşk Cihadı meselesine binaen "Müslüman erkekler, Hindu kız arayışlarından vaz geçmezlerse yakında cenazeler kalkmaya başlayacak." diyerek Müslümanları açıkça hedef gösterdi. BJP'li Adityanath'ın Müslümanları hedef gösteren konuşmaları sadece bununla da sınırlı değildi. Hindu kültürüne uygun bir hayat tarzı benimsemeyenlerin Hindistan topraklarında yeri olmadığını vurguladığı konuşmalardan Müslüman kadınları tacizle tehdit ettiği söylemlere kadar Adityanath'ın kayıtlara geçmiş tahrik ve nefret içerikli birçok demeci bulunuyor. Ne var ki Yodi Adityanath, BJP içerisinde Müslümanları tehdit eden ve Hindistan'dan göçe zorlayan tek siyasetçi değil. Hindutva ideolojisini benimsemiş diğer birçok BJP'li siyasetçi de

Adityanath ile aynı düşünceleri paylaşıyor. Hindistan'da Müslümanlar sadece hükümet eliyle baskı ve ötekileştirmeye maruz kalmıyor. Hindutva ideolojisinin Hindu kültürünü benimsemeyeni dışlama ve ötekileştirme politikası sebebiyle Hindistan geçtiğimiz 10 yılda toplumsal olarak büyük bir bölünmenin içine girmiş durumda. Ülkede son dönemde özellikle Hindularla Müslümanları karşı karşıya getiren bir anlayış hâkim. Bu durum siyasi desteği arkalarına alan Hinduların Müslümanları çeşitli gerekçelerle öldürmelerine dahi sebep olmakta. Hemen her Kurban Bayramı'nda yaşananlar bu duruma örnek verilebilir. Hindistan'da özellikle Kurban Bayramı döneminde aşırı milliyetçi Hinduların kurban kesen Müslüman avına çıktığını söylemek abartı olmaz. Örneğin 2021 yılında kurban için aldığı hayvanı evine götürülen bir Müslüman'ın Hindular tarafından linç edildiği haberleri kamuoyuna yansıdı. Ülkede her Kurban Bayramı'nda benzer birçok olayın yaşandığı kaydedilmekte. Ayrıca bu inek kesimi olayı, sadece bayramlarda değil genel olarak yaşanan ciddi bir sorun. Hindu milliyetçilerin bazen hiçbir sebep olmadan da şiddet eylemleri gerçekleştirdiği biliniyor. Sosyal medyaya düşen videolar incelendiğinde bu durumun pek çok örneğine rastlanıyor. Öyle ki Hindu çetelerin özellikle kırsal bölgelerde durduk yere bir Müslüman'ın yolunu kesip "Jai Shri Ram (Çok yaşa Tanrı Rama)" dedirtmeye çalışması ve bunu söylemeyi reddedenlere

her türlü şiddeti uygulaması, toplumda normal karşılanan bir durum hâline gelmiş görünüyor. Müslümanların Hindistan'da maruz kaldığı son güncel sorun ise başörtü meselesi oldu. İlk olarak 28 Aralık'ta altı Müslüman öğrenci, Karnataka eyaletinde başörtüleri sebebiyle baskı gördü. Akabinde bu uygulama eyalet geneline yayılmaya başladı. Yaşanan olayları "dinî simgelerin herkese ve her düşünceye açık eğitim kurumları içerisinde yerinin olmaması gerekiyor" gibi bir açıklamayla savunan yöneticilerle Müslüman öğrenciler arasında tartışmalar çıktı. Bazı Hindu öğrenciler de yasağa destek vermek için okula Hindu milliyetçilerinin simgesi olan safran rengi şallarla gitmeye başladılar. Bu noktada eyaletteki siyasetçilerden BJP'li Patil Yatnal'ın "Eğer başörtüsüne ve Urducaya ihtiyaç duyan varsa Pakistan'a gitsin." sözleri, Hindu milliyetçilerin bu olaydaki görüşünü özetler nitelikteydi.

Neticede Hindistan'ın kuruluşundan bu yana süregelen Hindu milliyetçiliği ve Hindutva ideoloji hakkında kısaca şunlar

söylenbilir: 1990'lı yıllara kadar daha dar bir çevreye hitap eden Hindutva ideolojisi, siyasi kanadı olan BJP'nin ülkede artan etkinliği sonrasında toplumun farklı kesimlerine de yayılmıştır. BJP'nin 2014'te iktidarı ele geçirmesiyle birlikte bu ideoloji toplumun bütün kesimleri arasında yayılma imkânı bulmuş ve arkasına aldığı siyasi destekle ülkede daha da etkin bir konuma gelmiştir. Hindutva ideolojisi Müslümanlar üzerinde 2014 yılından sonra sadece alınan siyasi kararlarla değil aynı zamanda toplumsal olarak tetiklenen baskı ve şiddet eylemleriyle de etkili olmayı başarmıştır. Yaşanan sorunlar ve şiddet olayları, birçok Müslüman'ın ölümüne birçoğunun da baskı ve zulüm görmesine sebep olmuştur. Bugün geline nokta Hint toplumunun büyük bir kamplaşmayla karşı karşıya olduğu açıkça görülmektedir. Şiddetin şiddet doğuracağı ilkesi göz önünde bulundurulduğunda milliyetçiler eliyle ülkede oluşturulan kamplaşmanın çatışmaya dönüşme ihtimalinin her geçen gün arttığı, bölge uzmanları tarafından dile getirilmektedir.